

Sygn. akt I ACa 667/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 stycznia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Zbigniew Grzywaczewski
Sędzia:	SA Ewa Lauber-Drzazga (spr.)
Sędzia:	SA Alicja Surdy
Protokolant	Diana Goluch

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2015 r. w Lublinie na rozprawie
sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
przeciwko (...)

z siedzibą w M. zastępowanemu przez (...)

o zapłatę

na skutek apelacji powódki od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 12 czerwca 2014 r. sygn. akt IX GC 647/13

I. prostuje w komparycji zaskarżonego wyroku oznaczenie strony pozwanej w ten sposób, że jest nią (...)z siedzibą w M. zastępowany przez(...);

II. oddala apelację;

III. zasądza od powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. na rzecz pozwanego (...)- (...)kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

I ACa 667/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 12 czerwca 2014r. Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił powództwo(...)Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P., która w pozwie wniesionym przeciwko (...)M. domagała się zasądzenia na jej rzecz kwoty 246.000zł tytułem reszty należności za roboty budowlane.

Wyrok Sądu Okręgowego został oparty na następujących ustaleniach:

W dniu 31 lipca 2012 roku (...) jako inwestor zawarło z powodową Spółką jako wykonawcą umowę o roboty budowlane, której przedmiotem była przebudowa drogi leśnej wewnętrznej nr (...) w (...) w Leśnictwie J.. W § 6 ust. 3 umowy strony ustaliły, iż ewentualne powierzenie wykonania robót przez wykonawcę osobom trzecim w trakcie realizacji przedmiotu umowy może nastąpić tylko za zgodą zamawiającego wyrażoną na piśmie.

Postanowiono również, że wykonawca dołączy do protokołu odbioru robót z zamawiającym odpowiedni protokół z uprzedniego odbioru tych samych robót przeprowadzonego z podwykonawcą (§ 6 ust. 4) oraz, że w przypadku gdy prace będą wykonywane przy pomocy podwykonawcy, wykonawca zobowiązuje się do przedstawienia zamawiającemu projektu umowy jaką zamierza zawrzeć z podwykonawcą. Jeżeli zamawiający w terminie 14 dni od otrzymania projektu umowy nie wniesie zastrzeżeń lub sprzeciwu na piśmie, uważać się będzie, że wyraził zgodę na zawarcie tej umowy, zaś wykonawca otrzyma wynagrodzenie za wykonane prace dopiero po uprzednim przedłożeniu zamawiającemu dowodu rozliczenia się z wykonanych prac z podwykonawcą (§ 6 ust. 5). W każdym przypadku zwłoki w zapłacie należności przez wykonawcę podwykonawcy zamawiający miał pokryć podwykonawcy tę należność z wierzitelności wobec wykonawcy (§ 6 ust. 7).

W dniu 8 sierpnia 2012r. (...) zawarł z A. G. jako podwykonawcą umowę nie występując uprzednio o wyrażenie zgody do pozwanego.

Prace objęte umową z 31 lipca 2012r. zostały wykonane. W trakcie odbioru robót w dniach 20-22 listopada 2012r. ujawniła się inwestorowi podwykonawca A. G., która pismem z 19 listopada 2012r. poinformowała go o wykonywaniu przez nią robót, załączając umowę podwykonawczą i wniosek o zabezpieczenie dla niej wynagrodzenia przed rozliczeniem inwestycji, gdyż za wykonane roboty nie otrzymała wynagrodzenia od wykonawcy.

Pismem z 23 listopada 2012r. pozwany zwrócił się do powódki o wyjaśnienie sytuacji. W odpowiedzi powódka pismem z 26 listopada 2012r. potwierdziła fakt realizacji części robót przez podwykonawcę i zadeklarowała rozliczenie z podwykonawcą z chwilą odbioru całości robót.

W dniu 28 listopada 2012r. pozwany dokonał odbioru technicznego robót, a pismem z 3 grudnia 2012r. poinformował powodową Spółkę o wyrażeniu zgody na wykonanie robót przez podwykonawcę i wezwał ją do dopełnienia obowiązków wynikających z § 6 umowy.

W dniu 17 grudnia pozwany dokonał odbioru końcowego robót, a 18 grudnia 2012r. powódka wystawiła fakturę końcową na kwotę 1.545.930,58zł.

Pismami z 2 i 29 stycznia, 14 lutego, 6 i 8 marca 2013r. pozwany poinformował powódkę, iż faktura została złożona przedwcześnie bez spełnienia warunków wynikających z § 6 umowy z 31 lipca 2012r.

W odpowiedzi na powyższe powódka podtrzymała żądanie zapłaty podnosząc, iż nie zachodzą przesłanki do solidarnej odpowiedzialności wykonawcy i inwestora wobec podwykonawcy za zapłatę wynagrodzenia.

W dniu 5 marca 2013r. A. G. poinformowała pozwanego, że bezsporna wysokość jej wynagrodzenia wynosi 726.917,46zł, i zwróciła się z prośbą o zapłatę kwoty 200.000zł.

W dniu 7 marca pozwany dokonał zapłaty na rzecz podwykonawcy kwoty 200.000zł + 46.000zł Vat o czym pismem z 8 marca 2013r. poinformował powódkę i oświadczył, że o tę kwotę zostanie pomniejszona należność wykonawcy.

Powódka dochodziła w niniejszym sporze zasądzenia na jej rzecz kwoty 246.000 zł tytułem reszty wynagrodzenia za wykonane na rzecz pozwanego roboty.

W ocenie Sądu Okręgowego powództwo jest niezasadne.

Zgoda inwestora jest warunkiem solidarnej odpowiedzialności wobec podwykonawcy i może być wyrażona w dowolnej formie oraz w dowolnym czasie. Wyrażenie zgody nie musi mieć miejsca przed zawarciem umowy, ale może nastąpić

w trakcie wykonywania robót przez podwykonawcę, jaki i po ich zakończeniu. Wola inwestora musi być dostatecznie wyrażona, co w sprawie niniejszej nastąpiło przed końcowym odbiorem wykonanych robót.

Stosownie do art. 518 § 1 pkt 1 kc osoba trzecia, która spłaca wierzyciela, nabywa spłaconą wierzytelność do wysokości dokonanej zapłaty. Spłacając podwykonawcę pozwany inwestor nabył zatem wierzytelność wobec podwykonawcy i przedstawił ją do potrącenia o czym świadczy treść pisma z 8 marca 2013r., w którym poinformował powódkę o zapłacie na rzecz podwykonawcy kwoty 246.000zł i wskazał, że o taką kwotę zostanie pomniejszona należność wykonawcy z tytułu wykonanych robót.

Od tego wyroku powódka złożyła apelację zarzucając naruszenie:

- art.233 § 1 kpc poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dokonanie jego oceny z pominięciem pisma pozwanego z 2 stycznia 2013r. w którym pozwany oświadczył, że nie zaakceptował zapisów umowy zawartej między powódką a podwykonawcą, stwierdzenie, że oświadczenie pozwanego o zgodzie na zawarcie umowy podwykonawczej wyrażone zostało w sposób przewidziany w § 6 ust.3 umowy z dnia 31 lipca 2012r. i że wobec złożenia takiego oświadczenia pozwany był uprawniony do żądania rozliczenia z podwykonawcą i dokonania zapłaty bezpośrednio na rzecz podwykonawcy;

- art. 65 § 1 kc i art. 647¹ § 2 i 5 kc przez uznanie, że pozwany wyraził zgodę na zawarcie umowy z podwykonawcą w sposób jasny, dostateczny i nie budzący wątpliwości, przez co przyjął na siebie odpowiedzialność solidarną za zapłatę wynagrodzenia podwykonawcy;

- art. 647¹ § 2 i 5 kc poprzez jego błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że zgoda na zawarcie umowy podwykonawczej może zostać wyrażona przez inwestora również po zakończeniu całości robót objętych umową

- art. 518 § 1 pkt 1 kc poprzez przyjęcie, że w przypadku zapłaty zobowiązania wykonawcy na rzecz podwykonawcy przez inwestora przepis ten ma zastosowanie.

Wskazując na powyższe powódka wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa ewentualnie uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie ma uzasadnionych podstaw.

Zarzuty apelacji sprowadzają się przede wszystkim do kwestionowania skuteczności oświadczenia pozwanego inwestora o wyrażeniu zgody na zawarcie przez powoda umowy z podwykonawcą.

Sąd Apelacyjny w całości podziela stanowisko Sądu Okręgowego, iż zgoda taka została wyrażona skutecznie w konsekwencji czego pozwany inwestor ponosił solidarną odpowiedzialność za wynagrodzenie należne podwykonawcy na podstawie art. 647¹ § 5 kc.

Zarzut powoda, że wyrażenie zgody nie nastąpiło w sposób przewidziany w umowie łączącej strony albowiem miało to miejsce po zakończeniu całości robót, a nie przed zawarciem umowy przez powoda z podwykonawcą, co miałyby czynić oświadczenie pozwanego bezskutecznym, należy uznać za niezasadny. Zgoda inwestora może być wyrażona w dowolnej formie i w każdym czasie, a więc również po zakończeniu robót.

Wszystkie wymogi przewidziane umową zawarta przez strony, a więc przedstawienie projektu umowy z podwykonawcą, protokołu odbioru robót od podwykonawcy, rozliczeń z podwykonawcą miały na celu ochronę interesów inwestora, który odpowiada za cudzy dług.

Powód, który nie wykonał obowiązków wynikających z umowy, nie poinformował inwestora o zamiarze zawarcia umowy z podwykonawcą, nie przedstawił projektu umowy, nie uzyskał zgody inwestora na jej zawarcie, a ostatecznie

nie zapłacił podwykonawcy wynagrodzenia, próbuje obecnie ze swoich nieprawidłowych zachowań wyciągnąć korzystne dla siebie skutki. Stanowisko to jest całkowicie nieuprawnione.

Należy zauważyć, iż podnoszone przez powoda zarzuty są tego rodzaju, że to nie on, ale inwestor mógłby je podnosić, gdyby chciał się uchylić od solidarnej odpowiedzialności.

Pozwany inwestor, pomimo niedopełnienia przez powoda obowiązków wynikających z § 6 umowy z 31 lipca 2012r., w piśmie z 3 grudnia 2012r. wyraźnie oświadczył, że wyraża zgodę na wykonanie robót przez podwykonawcę i wezwał powoda do dopełnienia obowiązków wynikających z § 6 umowy, a tym samym przyjął na siebie solidarną odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia podwykonawcy.

Podnoszona przez powoda okoliczność, że w piśmie z 2 stycznia 2013r. pozwany marginalnie podniósł, że nie akceptuje zapisów umowy zawartej przez powoda z podwykonawcą, nie może być traktowana jako zmiana jego stanowiska, skoro w piśmie tym ponaglał powoda do dopełnienia obowiązków wynikających z § 6 umowy, a w kolejnym piśmie z 29 stycznia 2013r. podtrzymał swoje stanowisko, że odpowiada solidarnie i oświadczył, że w razie niezapłacenia przez powoda podwykonawcy dokona zapłaty bezpośrednio na jego konto.

Zapłata na rzecz podwykonawcy była także zgodna z § 6 ust. 7 umowy stanowiącym, iż w każdym wypadku zwłoki w zapłacie należności przez wykonawcę podwykonawcy zamawiający pokryje podwykonawcy tę należność z wierzytelności wykonawcy.

Skoro zatem powód pozostawał w zwłoce z zapłatą wynagrodzenia podwykonawcy, co jest w sprawie niesporne, pozwany płacąc podwykonawcy kwotę 246.000zł nabył roszczenie regresowe w tej kwocie (art. 376 § 1 kc), które pismem z 8 marca 2013r. skutecznie zgłosił do potrącenia z wierzytelnością powoda z tytułu wynagrodzenia za wykonane roboty.

Z tych względów i na podstawie art. 385 kpc i art. 108 § 1 kpc Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.